

AIVORIIHI - Mikä aineeton kulttuuriperintö on merkityksellistä omalle museollesi?

Etukäteen: sovi aivoriihelle aika koko tiimisi kesken (vähintään 1 tunti)

Varaa käyttöön valkotaulu, tusseja ja tarralappuja

VAIHE 1: Laadi valkotaululle ajatuskartta (mind map)

Missio- ja visio

Lue museosi missio- ja visio. Mihin aineettomaan kulttuuriperintöön ne liittyvät?

Kokoelma

Pohdi oman museosi kokoelmaa: mihin aineettoman kulttuuriperinnön käytäntöihin esineet vaikuttavat? Millaiseen aineettomaan kulttuuriperintöön esineet voidaan yhdistää? Mihin käytäntöihin tässä yhteydessä viitataan?

Verkostot

Pohdi ihmisiä ja tahoja, joihin olet säännöllisessä yhteydessä. Keitä nämä henkilöt ja organisaatiot ovat, ja millainen yhteys niillä on aineettomaan kulttuuriperintöön?

Kirjasto/dokumentointikeskus

Minkä tyyppinen aineeton kulttuuriperintö vastaa kirjastossasi esiintyviä teemoja ja avainsanoja?

Aineettoman kulttuuriperinnön osa-alueet

Näetkö yhteyksiä suulliseen perinteeseen, esittäviin taiteisiin, sosiaalisiin käytäntöihin, rituaaleihin ja juhlatilaisuuksiin, luontoon ja maailmankaikkeuteen liittyviin tietoihin ja käytäntöihin sekä (perinteisiin) käsityötaitoihin?

Lisää miellekartan keskelle museon nimi ja lyhyt kuvaus sen missiosta ja visiosta

Anna kaikkien pöydän ympärillä olevien määritellä museoon kytkeytyviä, aineettomaan kulttuuriperintöön liittyviä käytäntöjä. Kirjaa ne ylös valkotaululle.

HUOMIO!

Pidä aineettoman kulttuuriperinnön määritelmä mielessäsi aivoriihen aikana: ”Aineettomalla kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan käytäntöjä, kuvauksia, ilmauksia, tietoa, taitoja – sekä niihin liittyviä välineitä, esineitä, artefakteja ja kulttuurisia tiloja – jotka yhteisöt, ryhmät ja joissain tapauksissa yksityishenkilöt tunnustavat osaksi kulttuuriperintöään. Yhteisöt ja ryhmät luovat tätä aineetonta sukupolvelle siirtyvää kulttuuriperintöä jatkuvasti uudelleen suhteessa ympäristöönsä ja vuorovaikutuksessa luonnon ja oman historiansa kanssa. Se tuo heille tunteen identiteetistä ja jatkuvuudesta, edistäen siten kulttuurisen moninaisuuden ja inhimillisen luovuuden kunnioitusta.”

(Unescon yleissopimus aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta 2003)

VAIHE 2: Päätä kriteerit

Pyydä jokaista tiimisi jäsentä valitsemaan kolme esimerkkiä aineettomasta kulttuuriperinnöstä, jotka tulisi sisällyttää museon valikoimaan. Pyydä heitä perustelemaan valintansa. Määritellä näiden perusteluiden pohjalta kriteerit, joilla selvitetään, mitkä aineettomaan kulttuuriperintöön liittyvät käytännöt soveltuvat omalle museo-organisaatiollesi ja mitkä eivät.

VAIHE 3: Valitse

Valkotaululla: ympyröi aineettoman kulttuuriperinnön osa-alue, joka vaiheen 2 kriteerien perusteella tulisi sisällyttää museon toimintaan.

VAIHE 4: Painopiste

Aineettoman kulttuuriperinnön kaikkia alueita (ja niihin liittyviä toimijoita) on todennäköisesti mahdotonta huomioida aktiivisesti museon toiminnassa. Viimeisessä vaiheessa päätetään priorisoinnista. Seuraavista pohdinnoista voi olla hyötyä päätöksenteossa:

- Toimintasuunnitelman prioriteetit
- Erityiset mahdollisuudet
- Jo aiemmin päätetyt teemavuodet
- ...

Voit lisäksi pohtia mahdollisuuksia osallistaa aineettoman kulttuuriperinnön harjoittajia päätöksentekoprosessiin.

VAIHE 5: Lopuksi

Laadi lopuksi hahmotelma museon kannalta oleellisista aineettoman kulttuuriperinnön osa-alueista. Määrittele aineettoman kulttuuriperinnön osa-alueet, joihin panostetaan aktiivisesti jatkossa. Kirjaa kaikki näkökohdat ja perustelut ylös, jotta voitte palata niihin myöhemmin!

e/ävä PERINTÖ

- Aineeton kulttuuri -sivusto | www.aineetonkulttuuriperinto.fi
- Elävän perinnön wikiluettelossa 150 kohdetta yli 220 eri toimijataholta | wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi
- Ajankohtaiset kuulumiset | www.facebook.com/elavaperinto

Tämän työkalun alkuperäinen versio toteutettiin osana *Intangible Cultural Heritage and Museums Project (IMP)* -hanketta.

<https://www.ichandmuseums.eu/en/imp-toolkit>

Erityiskiitos Floortje Vantomme (Workshop Intangible Heritage Flanders – BE).

Pääasiallinen rahoitus ja tuki

Vaikka Euroopan komissio on tukenut tämän julkaisun laadintaa, sen ei voida katsoa puoltavan julkaisun sisältöä, joka kuvastaa ainoastaan tekijöiden näkemyksiä. Näin ollen komissiota ei voida pitää vastuussa julkaisun sisällön käyttämisestä mihinkään tarkoitukseen.

IMP-hankekumppanit

Werkplaats immaterieel erfgoed | Workshop Intangible Heritage Flanders (BE), Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland | Dutch Centre for Intangible Heritage (NL) •
Maison des Cultures du Monde – Centre français du patrimoine culturel immatériel (FR) • Società Italiana per lamuseografia e i beni demotnoantropologici (IT) •
Verband der Museen der Schweiz | Swiss Museums Association (CH) • Swiss Confederation – Federal Office of Culture

AIVORIIHI - Keitä otetaan mukaan aineettomaan kulttuuriperintöön liittyvään työhön ja miten tiiviistä yhteistyöstä on kyse?

Etukäteen: sovi aivoriihelle aika koko tiimisi kesken (vähintään 1 tunti)
Varaa käyttöön valkotalu, tusseja ja tarralappuja

VAIHE 1: Yhteisöt, ryhmät ja yksilöt

Mitä yhteisöjä, ryhmiä, henkilöitä, organisaatioita ja järjestöjä liittyy museosi toiminnan kattaamaan aineettomaan kulttuuriperintöön? Pyydä tiimin jäseniä kirjoittamaan tahot tarralappuille (1 henkilö tai ryhmä tarralappua kohden).

VAIHE 2: Osallistumistapa

Käytä alla olevaa pohjaa tai laadi tärkeiksi katsomistasi osallistumistavoista oma aikataulusi. Käytä valkotaulua. Käy tarralaput läpi tiimisi jäsenien kanssa. Päätä henkilöiden ja ryhmien jaottelusta aikataulun sisällä. Lisää tarralaput suunnitelmaan.

YHTEIS- KEHITTÄMINEN

Museot ja yhteisöt tekevät päätökset yhdessä ja tasavertaisesti..

YHTEISTYÖ

Museot tekevät aktiivista yhteistyötä yhteisöjen kanssa. Aloitteentekijänä toimii museo.

OSALLISUUS

Yhteisöt, ryhmät ja yksilöt tarjoavat museolle ideoita ja ehdotuksia.

MAHDOLLISTA- MINEN

Museo luovuttaa osan tiloistaan ja/tai resurssistaan yhteisöjen, ryhmien ja yksilöiden käyttöön.

HUOMIO! Suunnitelman tulee edustaa ihanteellista tulevaisuuden tilannetta. Keskeisenä tavoitteena on rakentaa uusia vuorovaikutussuhteita

VAIHE 3: Prioriteetit

Päätä, mihin aineetonta kulttuuriperintöä edustaviin yhteisöihin, ryhmiin ja yksilöihin jatkossa keskitytään. Voit laatia myös tarkemman erittelyn: mitkä tahot haluat osallistaa lyhyen, keskipitkän ja pitkän tähtäimen toimenpiteisiin?

HUOMIO! Osallistuminen ottaa aikansa. Vaikka toimenpiteiden aloittamisesta on helppo sopia, yhteistyön tavoitteiden toteutumista voi olla vaikeampaa ennakoita.

VAIHE 4: Tuumasta toimeen

Aloita toimintasuunnitelman laadinta. Miten aineettomaan kulttuuriperintöön liittyvien yhteisöjen, ryhmien ja yksilöiden osallistaminen tullaan toteuttamaan? Mitä järjestelyjä on jo käytössä ja mitä tarvitaan jatkossa? Minkä tyyppisiä yhteistoimia ja -projekteja organisaatiosi pystyy järjestämään ja hallinnoimaan? Entä henkilökohtaiset kontaktit? Miten keskinäistä luottamusta rakennetaan? Onko syytä laatia erityinen perinteenharjoittajille esitettävä yhteistyötarjous? Aiotaanko nykyisiä toimenpiteitä tehostaa ja helpottaa? Aiotaanko toimijoille tarjota erityisiä kannustimia? Aiotaanko yhteistyötä nykyisten kontaktien kanssa tehostaa?

Vaihe 4 vaatii todennäköisesti ylimääräisen aivoriihitapaamisen. Voi olla mielenkiintoista osallistaa prosessiin myös muita henkilöitä. Voit vaihtoehtoisesti kutsua yhden tai useamman aineettoman kulttuuriperinnön harjoittajan keskustelemaan mahdollisuuksista järjestää keskinäistä tukea.

VIHJE! Kaipaako inspiraatiota osallistumiseen liittyen?

- Lue Nina Simonin kirja *The Participatory Museum*
- Tutustu Nina Simonin blogiin
- Tutustu *Our Museum* -ohjelman kokeiluihin ja päätelmiin.

e/ävä PERINTÖ

- Aineeton kulttuuri -sivusto | www.aineetonkulttuuriperinto.fi
- Elävän perinnön wikiluettelossa 150 kohdetta yli 220 eri toimijataholta | wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi
- Ajankohtaiset kuulumiset | www.facebook.com/elavaperinto

Tämän työkalun alkuperäinen versio toteutettiin osana *Intangible Cultural Heritage and Museums Project (IMP)* -hanketta.

<https://www.ichandmuseums.eu/en/imp-toolkit>

Erityiskiitos Floortje Vantomme (Workshop Intangible Heritage Flanders – BE).

Pääasiallinen rahoitus ja tuki

Vaikka Euroopan komissio on tukenut tämän julkaisun laadintaa, sen ei voida katsoa puoltavan julkaisun sisältöä, joka kuvastaa ainoastaan tekijöiden näkemyksiä. Näin ollen komissiota ei voida pitää vastuussa julkaisun sisällön käyttämisestä mihinkään tarkoitukseen.

IMP-hankekumppanit

Werkplaats immaterieel erfgoed | Workshop Intangible Heritage Flanders (BE), Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland | Dutch Centre for Intangible Heritage (NL) •
Maison des Cultures du Monde – Centre français du patrimoine culturel immatériel (FR) • Società Italiana per lamuseografia e i beni demotnoantropologici (IT) •
Verband der Museen der Schweiz | Swiss Museums Association (CH) • Swiss Confederation – Federal Office of Culture